

vakblad voor
informatieprofessionals

Een kleine kroniek
Erotica uit de kast

Lust voor boeken
Een rasverzamelaar
spreekt

Webarchive of innocence
Pleidooi voor meer
collectiedrift

Vrouwen met baarden
Webarcheologisch verslag
uit De Digitale Stad

2018 | 02

PIKANTERIEËN IN BIEB EN ARCHIEF

(pag. 15)

COLOFON

IP is samen met Informatie-Professional.nl het onafhankelijke platform voor de informatiespecialist van vandaag en morgen. De lezers werken in de informatie-, bibliotheek-, archief- en erfgoedwereld.

ISSN: 1385-5328

IP is een uitgave (22ste jaargang) van Uitgeverij IP
Charlotte van Pallandtlaan 18
2772 TR Voorburg
tel. 06-44 09 19 85
www.informatieprofessional.nl

redactieadres

IP, Charlotte van Pallandtlaan
18, 2772 TR Voorburg,
tel. 06-44 09 19 85,
e-mail redactie@informatie-
professional.nl.

redactie

Maarten Brinkerink, Wilbert
Helmus, Frank Huysmans,
Dafne Jansen, Vincent M.A.
Janssen, Alice de Jong,
Evelien de Jonge, Andrea
Langendoen, Leen Liefsoens,
Edwin Mijsbergen, Ronald de
Nijs (eindredacteur), Matthijs
van Otegem, Vincent Robijn,
Eric Sieverts, Sjors de Valk en
Daniël de Vette.

vormgeving

Eric van den Berg,
egfvdberg@upcm.nl,
Tom van Staveren,
graphicisland@upcm.nl.

medewerkers

aan dit nummer

Peter de Bode, Niels Brügger,
Jos Damen, Tjarda de Haan,
Robert Jansma, Ton de Kruijff,
Arno Kuipers, Ian Milligan,
Lammert Zwaagstra, Raymond
Snijders, Jeroen Sondervan en
Kees Teszelszky.

abonnements

Voor abonnementsprijzen en
andere informatie zie
InformatieProfessional.nl.

advertentieverkoop

Voor informatie over adverteren
in blad of op de site:
Rajin Roopram, e-mail
rajin.roopram@kbenp.nl,
tel. 06-15201724.

Het verlenen van toestemming
tot publicatie in dit tijdschrift
strekt zich tevens uit tot het
in enigerlei vorm elektronisch
beschikbaar stellen.

INHOUD

08

Third places

Openbare bibliotheken zijn volgens architect Aat Vos uitgelezen *third places*: plekken waar de 21ste-eeuw, naast 'thuis' en 'werk', steeds meer tijd doorbrengt.

Andrea Langendoen

12

Hightech oplossingen voor wereldproblemen

Ook dit jaar verraste het *World Economic Forum 2018* met innovatieve oplossingen voor wereldproblematieken. Met een belangrijke rol voor informatie-professionals én vrouwen.

Vincent M.A. Janssen

RUBRIEKEN

04

Foto van de maand
Toekomst-carrières

06

IPlingo
Deepfakes

14

Wisselcolumn
Het leed dat vrijwilliger heet

33

Lifehacking
Lights! Autocue! Action!

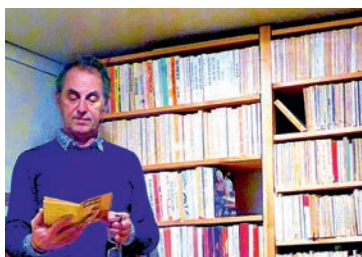

15

Kleine kroniek van vieze boekjes

Grote bibliotheken hadden hun collectie erotica en pornografie opgeborgen in 'de Hel'. Een selectie van dit soort materiaal is straks te zien op de expositie *Porno op papier*.

Arno Kuipers

20

Een rasverzamelaar spreekt

Bert Sliggers vertelt over zijn verzameling erotica en de aankoop van het Nederlandse collectiedeel ervan door de Koninklijke Bibliotheek.

Ronald de Nijs

24

Webarchive of innocence

Als het gaat om pikant webmateriaal houden bibliotheken en archieven er een uiterst voorzichtig collectiebeleid op na. Hoog tijd voor verandering.

Kees Teszelszky

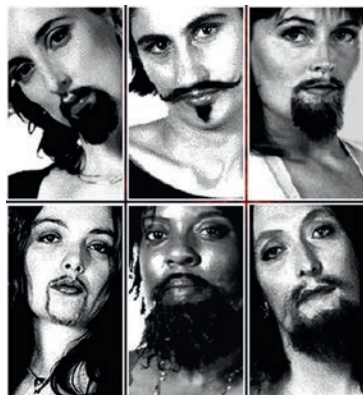

29

Vrouwen met baarden

Onlangs is De Digitale Stad (1994), een schatkamer met digitaal erfgoed, 'opgegraven' en duurzaam opgeslagen. Een webarcheologisch verslag.

Tjarda de Haan en Robert Jansma

AWKWARD

In de aanloop naar de productie bracht ik het onderwerp van deze IP-special ter sprake aan de eettafel. Mijn gezelschap viel stil. Kort tevoren hadden we aan diezelfde eettafel nog vurig gediscussieerd over nieuwsonderwerpen die ik hier gemakshalve even buiten beschouwing laat. Maar over porno hadden mijn woordenrijke vrienden plotseling niets te zeggen. De ontwijkende blikken bewezen dat het taboe op dit onderwerp *alive and kicking* is.

Die stilte vind je ook in het informatieveld. Bij grote bibliotheken werden pornografische werken vaak weggemoffeld in gesloten afdelingen, veelzeggend 'de Hel' genoemd. Dat loopt nu ten einde – althans voor de KB. Met haar medewerking aan de

Vincent M.A. Janssen

REDACTIONEEL

expositie *Porno op papier* in Museum Meermanno toont de KB zich van een heel andere kant (p. 15). Niet alleen pikante werken uit de huidige verzameling gaan de museumvitruines in, de KB toont ook nieuwe aanwinsten op dit gebied. Met de aankoop van de Collectie Sliggers (p. 20) – een grote verzameling Nederlandse erotica – laat de bibliotheek zien dat zij het thema serieus neemt. Want deze werken behoren wel degelijk tot de Nederlandse boek- en cultuurgeschiedenis, zegt collectiespecialist Arno Kuipers.

Van conservator Kees Teszelszky mag ook de *digitale* erotica beter gecollecteerd worden: 'Het wordt misschien tijd dat de KB weer figuurlijk uit de boekenkast komt en letterlijk opnieuw het Nederlandse erotische webdomein gaat verkennen op zoek naar hoogtepunten uit ons scabreuze digitale verleden'.

Het taboe op dit materiaal is lang genoeg een rem geweest op een actief bewaarbeleid. Door pornografie als onderwerp te erkennen in onze collecties – en daarmee ons collectief geheugen – kunnen bibliotheken en archieven een stap voorwaarts zetten. Hoe ongemakkelijk we er ons soms ook bij voelen, Nederlandse erotica maakt nu eenmaal deel uit van onze historie. Zowel op papier als op een digitaal scherm. Vandaar dat we bij IP hebben besloten om deze collecties voor een keer in de spotlight te zetten. En met een beetje geluk maken deze nieuwe ontwikkelingen in het veld – en deze special – (tafel)gesprekken over dit onderwerp op den duur een tikkeltje minder awkward.

<

36

Standplaats Londen

Let's get digital

37

Tof en sof

Vertalen in je oortje

38

Juridische kwesties

Copy paste in cyberboek

39

Column

Wie niet leest is ziende blind

Nieuwsgierig naar de rest?

**Bestel gratis een
proefnummer van
InformatieProfessional**

Stuur een mail naar
administratie@informatieprofessional.nl
ovv 'proefnummer'